

Lagutskottets yttrande

1991/92:LU1y

Avgift vid indrivning

1991/92
LU1y

Till skatteutskottet

Skatteutskottet har beslutat bereda lagutskottet tillfälle att yttra sig över proposition 1991/92:93 om ett nytt avgiftssystem vid försenade skatteinbetalningar m.m.

Lagutskottet har beslutat att avge yttrande i ärendet såvitt avser propositionens avsnitt Avgift vid indrivning. Någon motion har inte väckts med anledning av propositionen i denna del. Lagutskottet får anföra följande.

Hos kronofogdemyndigheterna handläggs såväl allmänna som enskilda utsökningsmål. Med allmänna utsökningsmål avses indrivning av skatter, böter, avgifter och liknande medel som tillkommer staten, medan enskilda utsökningsmål gäller verkställighet av privaträttsliga fordringar.

Enligt 17 kap. utsökningsbalken (UB) skall ersättning tas ut för statens kostnader för förfarandet hos kronofogdemyndigheten i den omfattning som regeringen bestämmer. I mål rörande betalningsskyldighet är emellertid möjligheten att ta ut ersättning begränsad till mål där verkställighet sker genom utmätning. Enligt 17 kap. 1 § UB får nämligen ersättning för statens förrättningskostnader inte tas ut vid införsel. Detta gäller såväl skattefordringar m.m. (allmänna utsökningsmål) som underhållsbidrag (enskilda utsökningsmål).

Närmare bestämmelser om ersättningen finns i förordningen (1981:1185) om utsökningsavgifter. Utsökningsavgifterna utgörs av grundavgift, försäljningsavgift och särskild avgift. Grundavgiften kan närmast liknas vid en allmän ansökningsavgift som tas ut för att generellt täcka kostnaderna för ärendets registrering, kommunikation med gäldenären och liknande åtgärder som vidtas hos myndigheten. Försäljningsavgift utgår vid exekutiv försäljning, medan särskild avgift avser vissa faktiska kostnader som uppkommer hos kronofogdemyndigheten, exempelvis kostnader för värdering. Försäljningsavgift och särskild avgift tas ut vid utmätning i både allmänna och enskilda mål. Däremot skall grundavgift inte betalas i allmänna mål.

Förrättningskostnaderna i utsökningsmål tas i första hand ut hos den betalningsskyldige. Detta sker utan särskild begäran. I de fall kostnaderna inte kan tas ut hos gäldenären svarar sökanden för dem i de flesta typer av enskilda mål. När det gäller allmänna mål är förhållan-

det det motsatta. Staten, kommuner och andra sökande betalar således inte de utsökningsavgifter som kronofogdemyndigheten inte kan ta ut hos gäldenären.

I propositionen föreslås att utsökningsavgift i form av grundavgift skall få tas ut hos gäldenären även vid indrivning i allmänna mål på samma sätt som då utmätning begärs i enskilda mål. Vidare föreslås att utsökningsavgift skall få tas ut också vid införsel såväl i allmänna som i enskilda mål. Införselordringen skall dock ha företräde framför avgiften. Något kostnadsansvar för avgift som inte kan tas ut hos gäldenären skall inte åvila sökanden i allmänna mål vare sig det är fråga om utmätning eller införsel. Inte heller i sådana enskilda mål som avser införsel för underhållsbidrag skall något kostnadsansvar åläggas sökanden för avgift som inte kan tas ut av gäldenären.

Lagutskottet delar den uppfattning som förs fram i propositionen om att tiden nu är mogen för att införa avgifter som ger täckning för kronofogdemyndigheternas arbete med de allmänna utsökningsmålen. En sådan ordning motiveras särskilt av att systemet med restavgift för skatter m.m., som inte betalas i tid, nu föreslås avskaffat. Utskottet tillstyrker således förslaget om införandet av grundavgift i de allmänna målen. Med hänsyn till att förrättningskostnader uppkommer hos kronofogdemyndigheten oavsett om verkställighet sker i form av utmätning eller införsel kan utskottet inte se någon anledning till att inte ersättning skall tas ut av gäldenären även vid införsel. Utskottet ansluter sig också till uppfattningen att något kostnadsansvar inte bör åläggas sökanden i de angivna målen. Utskottet har inte heller i övrigt några erinringar mot propositionen i nu aktuell del.

Stockholm den 31 mars 1992

På lagutskottets vägnar

Maj-Lis Lööw

I beslutet har deltagit: Maj-Lis Lööw (s), Holger Gustafsson (kds), Margareta Gard (m), Owe Andréasson (s), Bengt Harding Olson (fp), Inger Hestvik (s), Bengt Kronblad (s), Bertil Persson (m), Gunnar Thollander (s), Richard Ulfvengren (nyd), Lena Boström (s), Stig Rindborg (m), Lennart Fridén (m), Hans Stenberg (s) och Stina Eliasson (c).

Från Vänsterpartiet, som inte företräds av någon ordinarie ledamot i utskottet, har suppleanten John Andersson (v) närvarit vid den slutliga behandlingen av ärendet.